

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Основи піскової терапії
підготовки бакалаврів

*Силабус вибіркового освітнього компонента
для денної форм навчання*

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «Основи піскової терапії» підготовки бакалаврів

Розробник: Коструба Наталія Сергіївна, професор кафедри загальної та клінічної психології, доктор психологічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Мудрик А.Б.

Силабус освітнього компоненту затверджений на засіданні кафедри загальної та клінічної психології

протокол №7 від 14 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

проф. Журавльова О. В.

© Коструба Н.С., 2026 р.

I. Опис вибіркового освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика вибіркового освітнього компонента
		Денна
Денна /заочна форма навчання		Вибіркова
Кількість годин/кредитів		Рік навчання <u>2-й</u>
Денна <u>150/ 3</u>		Семестр <u>3-ий</u>
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>20</u> год.
		Самостійна робота <u>110</u> год.
ІНДЗ: немає		Консультації <u>10</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

ППП Коструба Наталія Сергіївна

Науковий ступінь доктор психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада професор

Контактна інформація:

мобільний телефон +38066-939-58-98;

електронна адреса nataliia.kostruba@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 15.00 до 16.00 в кабінеті Н-51 (Центр ментального благополуччя). В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Піскова терапія одна із напрямків арт-терапії. У теоретичному блоці ми розглянемо історію методу гри з піском (Sand-play) та специфіку використання у терапевтичній психологічній практиці, символізм та метафоричність піскових картин, архетипи, окреслимо поняття піскових пейзажів та

енергоінформаційного поля, етапи сеансу піскової терапії, особливості застосування методу піскової психотерапії у роботі з різними категоріями людей(діти, підлітки, сімейні системи тощо).

У результаті вивчення дисципліни Ви дізнаєтеся як: застосовувати піскову терапію в роботі із складними екзистенційними та життєвими ситуаціями клієнтів, при кризових станах; активізувати внутрішні ресурси людини через гру з піском; працювати з мокрим піском, пісковими мандалами, створювати казки на піску.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: формування теоретичних уявлень про концептуальні основи та історію виникнення піскової терапії; розширення практичних навичок проведення піскової терапії в юнгіанській пісочниці; ознайомлення з особливостями використання різних видів піскової терапії; розширення уявлень про використання сучасних напрямків психотерапії при здійсненні психоедукації клієнтам.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення концептуальних основ піскової терапії, символічного
- значення тривимірності терапевтичного процесу юнгіанської пісочниці, структурою психіки за Г. Юнгом;
- оволодіння навичками роботи та технікою піскової терапії з різними віковими категоріями;
- ознайомлення студентів зі особливостями психологічної профілактики та психоедукації населення з питання збереження психічного здоров'я.

3. Soft skills.

Комунікація: Активне слухання, грамотна мова, публічні виступи
Етичність і повага до кордонів - здатність утримувати професійні кордони, повага до особистого простору й темпу клієнта.

Рефлексія - уміння аналізувати власні реакції, зберігати самостереження і критично осмислювати процес терапії.

Взаємодія в групі - якщо курс містить групові супервізії чи обміни, це розвиває комунікацію, співпрацю та підтримку колег.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Вступ до піскової терапії						
Тема 1. Теоретичні та історичні основи піскової терапії	14	2	2	10		ДС/10
Тема 2. Основні поняття піскової психотерапії	12		2	10		ДС/10
Тема 3. Загальні умови роботи з «психологічною пісочницею».	16	2	2	10	2	ІРС/10
Тема 4. Практика роботи з пісочницею: принципи, обладнання, типи запитів для роботи з піском.	28	2	4	20	2	РМГ/20
Тема 5. Специфіка піскової терапії з	28	2	4	20	2	РМГ /20

різними віковими категоріями;						
Тема 6. Специфіка індивідуальної та групової піскової терапії	24		2	20	2	ТР /10
Тема 7. Психопрофілактика, розвиток і навчання в пісочниці.	28	2	4	20	2	ТР / 20
Разом за модулем 1	150	10	20	110	10	100
Види підсумкових робіт						Бал
Участь у конференції з доповіддю про результати власних досліджень						+5
Всього годин/ Балів	150	10	110	70	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Етичні принципи консультування.
2. Правила оформлення консультативного кабінету.
3. Карти пісочної арт-терапії.
4. Символіка відбитків на піску та форм з піску.
5. Основні психодіагностичні „мішені” в груповій роботі.
6. Психокорекція в пісочниці (індивідуальна та групова форми).

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Вимоги викладача:

- обов’язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних завдань;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях;

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- порушення дисципліни;
- списування та плагіат.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт. Критерії поточного

оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів): 10 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. 9-8 балів – завдання виконане, з незначними відхиленнями та неточностями; 7-5 балів – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні помилки. 4-1 бал – завдання виконане частково, допущені значні помилки. 0 балів – завдання не виконане. Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>);
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Можливе зарахування теми ОК після проходження курсів з арт-терапевтичного консультування чи безпосередньо піскової терапії.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Додаткові бали можна отримати за публікації у матеріалах конференції чи фахових виданнях на тему психологічного консультування, піскової терапії, арт-терапії. Наприклад, на конференціях Міжнародна науково-практична конференція аспірантів і студентів “Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень” (<https://ra.vnu.edu.ua/naukove-tovarystvo/moloda-nauka-volyni/>), Міжнародна науково-практична конференція “Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук” (<https://ra.vnu.edu.ua/rada-molodyh-vchenyh/konferentsiya-molodyh-vchenyh/>), Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології» (<https://www.inforum.in.ua/conferences/>), Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми клінічної психології та нейропсихології» (<https://ip.vnu.edu.ua/>). У фаховому виданні Психологічні перспективи (<https://psychoprospects.vnu.edu.ua>)

V. Підсумковий контроль

На залік виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв’язання практичних задач.

Форма проведення заліку – усний залік.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Історія виникнення піскової арт-терапії.
2. Принципи пісочної терапії.
3. Подання інструкції при роботі з піском.
4. Обладнання для роботи з піском. Піднос: форма, колір, розміри. Матеріали: пісок, вода, предмети пісочниці.
5. Типи предметів, які використовуються в пісковій арт-терапії.
6. Проективна психодіагностика в пісочниці (індивідуальна та групова форми).
7. Символізм та метафоричність піскових картин, архетипи.
8. Поняття піскових пейзажів та енергоінформаційного поля.
9. Етапи сеансу піскової терапії.
10. Карти пісочної арт-терапії.
11. Символіка відбитків на піску та форм з піску.
12. Покази до застосування групової піскової арт-терапії.
13. Основні психодіагностичні „мішені” в груповій роботі.
14. Психокорекція в пісочниці (індивідуальна та групова форми).
15. Прийоми обговорення. Основні способи гри з піском і водою.
16. Психопрофілактика, розвиток і навчання в пісочниці.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Костик Л.Б., Гончар Н.П., Цегельник Т.М. Особливості пісочної терапії як методу розкриття творчого потенціалу дитини. Інноваційна педагогіка: науковий журнал. 2021. № 36. С.232-236. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/36.48>
2. Войцеховська О.В. Піскова терапія як форма психологічної допомоги дітям та дорослим. Молодий вчений. 2018. № 4 (56). С. 634–637
3. Лалак Н. В., Василюк М. І., Майборода І. Е. Використання пісочної терапії на уроках освітньої галузі «Мистецтво» в умовах інклюзії. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія", 2019. Випуск 2(10), Ч.1. С.147-149. <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/5146>
4. Потюк С. Сендплей як чинник формування здорового способу життя. Молодь і ринок. 2022. № 2/200. С. 166-169. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.244299>
5. Зінченко Н. Пісочна терапія (сендплей) у роботі з дітьми та підлітками: обґрунтування методу, сфери застосування і докази ефективності. Український психоаналітичний журнал, 2024. № 2(3), 76–89. <https://doi.org/10.32782/upj/2024-2-3-8>
6. Labovitz Boih B., Goodwin E. A Sandplay therapy. Lnd.: W. W. Norton and Company, 2000.
7. Ammann, Ryth. Healing and Transformation in Sandplay: Creative Processes Become Visible. USA
8. Homeyer L. E. The History of Sand Therapy. World Association of Sand Therapy Professionals. 2022. <https://worldsandtherapy.org/page/Contemporaries>
9. Li, G. & Wu, X. Effect of Sandplay Therapy on the Mental Health Level of College Students. Hindawi. Computational and Mathematical Methods in Medicine. 2022. Special Issue, Article ID 3716849, <https://doi.org/10.1155/2022/3716849>